

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Educación superior en Chile: instituciones, mercados y políticas gubernamentales, 1967-2007

Brunner Ried, J.J.

Citation

Brunner Ried, J. J. (2008, December 4). *Educación superior en Chile: instituciones, mercados y políticas gubernamentales, 1967-2007*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/13305>

Version: Corrected Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/13305>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Stellingen

1. Sinds halverwege de jaren '60 heeft het Chileense hoger onderwijsstelsel zich binnen een context van wisselend politiek beleid ontwikkeld tot - het actuele stadium van - een laboratorium voor onderzoek naar en evaluatie van de universitaire marktwerking.
2. Wanneer men het collegegeld dat door de Chileense universiteiten wordt gevraagd, vergelijkt met het collegegeld dat wordt betaald in de lidstaten van de OECD of in verscheidene ontwikkelingslanden, valt op dat Chili één van de hoogste collegegelden kent in verhouding tot het inkomen per hoofd van de bevolking van de desbetreffende landen. Desalniettemin, de studenten in Chili hebben toegang tot een breed scala aan studiebeurzen en -kredieten die met name ten goede komen aan de minder kapitaalkrachtige studenten.
3. Chili kent één van de meest geavanceerde vormen van *privatisering* in het hoger onderwijsstelsel ter wereld, aangezien zowel sprake is van marktwerking op het gebied van instroming van studenten als op het gebied van financiering van het stelsel. Bovendien bevinden de marktwerkingsprocessen (*marketization*) zich in een zeer vergevorderd stadium.
4. De marktwerking in het hoger onderwijs is geen spontaan fenomeen. Het is het product van publiek beleid dat de marktwerking in het hoger onderwijs stimuleert en institutioneel onderbouwt en dat via regelgeving en fiscale bepalingen het gedrag van de universiteiten stuurt, die op deze manier verworden tot ware 'bedrijven'.
5. Eén van de belangrijkste marktwerkingsprocessen in het hoger onderwijs wordt gevormd door de gesegmenteerde uitbreiding van de markt van consumenten: de stratificatie van de onderwijsinstellingen in termen van selectiviteit (toelatingsexamens), aanzien en concurrentie om (economische) middelen.
6. De hiërarchische indeling van onderwijsinstellingen op basis van aanzien en naamsbekendheid binnen de markt van het hoger onderwijs is bovenal het product van het kapitaal dat ieder van de universiteiten in de loop der tijd heeft weten op te bouwen; met name wat betreft de kwaliteit van het academisch corpus en de aanwezige faciliteiten voor het uitvoeren van onderzoek. Dit is vervolgens weer bepalend voor de academische selectiviteit die de universiteiten hanteren op de markt van consumenten (studenten).
7. De sturende rol van de markt in het hoger onderwijsstelsel vervangt niet volledig de taken van de overheid. De publieke autoriteiten dienen zorg te dragen voor de institutionele vormgeving van de markt, voor de uitgave van (financiële) prikkels voor de onderwijsinstellingen en voor compensatie van de tekortkomingen van de universitaire markt op het gebied van informatieverstrekking en coördinatie.
8. De grootste uitdaging voor de publieke autoriteiten tegenover een model van marktwerking in het hoger onderwijs – waar de leerlingen de prijs betalen voor de investering in menselijk kapitaal – bestaat uit het totstandbrengen van

regelgeving waarmee gelijke voorwaarden voor toetreding worden gecreëerd en waarmee de onevenwichtige verdeling van informatie kan worden tegengegaan.

9. In een hoger onderwijsstelsel dat wordt bepaald door de markt en dat voornamelijk wordt gefinancierd uit private bronnen, neigen de traditionele grenzen tussen het publieke en het private terrein te vervagen. Zo kan men vaststellen dat in Chili de staatsuniversiteiten in toenemende mate hun *management* privatiseren en dat de particuliere universiteiten steeds meer publieke verantwoordelijkheden op zich nemen.
10. Het heersende marktdenken in Chili maakt dat academische instellingen niet alleen verschillen qua inkomstenbronnen, maar dat ze zich ook gedwongen zien hun bronnen voor het genereren van andersoortige inkomsten (*input*) uit te breiden, bijvoorbeeld door middel van het aantrekken van talentvolle studenten, professoren en onderzoekers, door het ontwikkelen van bestuurlijke capaciteiten, of door het verbeteren van naamsbekendheid en prestige.